

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 6. marca 2012 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenej **M. K. a spol.** pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a iné, o návrhu poškodeného Ing. M. P. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obvinenej M. K. a spol. vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 5Nto 15/2011 a na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 7T 36/2010, sa týmto súdom **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Trnave sa vedie pod sp. zn. 5Nto 15/2011, konanie (spis bol súdu predložený dňa 30. decembra 2011) proti obvinenej M. K. a inej osobe pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a iné.

Písomným podaním z 26. septembra 2011 vzniesol poškodený Ing. M. P. námietku zaujatosti voči všetkým sudcom tak Okresnému súde Trnava ako i Krajskému súde v Trnave a požiadal o to, aby bola daná trestná vec odňatá uvedeným súdom a prikázaná inému vecne príslušnému súde v inom kraji Slovenskej republiky.

V odôvodnení uvedeného návrhu pritom poukázal v prvom rade na tú skutočnosť, že jeden z obvinených sa pozná so sudcom okresného súdu a je predpoklad, že pozná aj iných sudcov tak na okresnom ako aj na krajskom súde.

Dňa 13. februára 2012 predložil príslušný spisový materiál Krajský súd v Trnave tunajšiemu súdu na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu poškodeného na odňatie a prikázanie veci, ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského i okresného súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci. Z vyjadrení sudcov – s výnimkou nepatrného množstva - pritom vyplýva, že tí obvineného nepoznajú, nemajú žiadny pomer k veci a necítia sa byť zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh (v tejto súvislosti je pritom potrebné podotknúť, že námietka zaujatosti smerujúca voči všetkým sudcom určitého súdu - tzv. „generálna námietka“ zaujatosti sa vlastne považuje za návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.) ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Trnave a Okresnému súdu Trnava a jej prikázanie inému súdu v inom kraji.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Pod „dôležitými dôvodmi“ v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe chápať predovšetkým dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania.

Za takýto dôvod možno pritom považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov tohto súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „**nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi**. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého **možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre** jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom

alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide potom o posudzovaný návrh, tak z jeho obsahu je zrejmé, že tento poškodený odôvodnil v podstate len svojimi nepodloženými domnienkami a konštrukciami.

Okrem uvedených výhrad pritom poškodený neuviedol vo svojej žiadosti, okrem popisovaného vzťahu sudcu JUDr. Ľ. B. k obvinenému R., ani voči jednému ďalšiemu sudcovi okresného a krajského súdu žiadne také **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, pričom tieto nie sú ani obsahom predloženého spisového materiálu. Navyše i z písomných vyjadrení sudcov uvedeného krajského a okresného súdu vyplýva, že tí obžalovaného nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu ani okresnému súdu v pôsobnosti iného kraja Slovenskej republiky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. marca 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová